

अमेरिका-भारत व्यापार "रीसेट" – क्रिसेंट एमएफडी दृष्टीकोन

२०२५ च्या बऱ्याच काळासाठी असलेला व्यापारी संघर्ष अखेर वितळला आहे. २ फेब्रुवारी २०२६ रोजी, राष्ट्राध्यक्ष ट्रम्प आणि पंतप्रधान मोदी यांनी एक ऐतिहासिक अंतरिम व्यापार करार जाहीर केला. भारतासाठी, हा ५०% दंडात्मक कर लादण्यापासून दिलासा आहे ज्यामुळे त्याच्या निर्यात-नेतृत्वाच्या वाढीला धोका निर्माण झाला होता. अमेरिकेसाठी, हा एक धोरणात्मक विजय आहे, जो ऊर्जा आणि तंत्रज्ञानासाठी एक मोठी बाजारपेठ सुरक्षित करतो आणि भारताला रशियन तेल अवलंबित्वापासून वेगळे करतो.

यांत्रिकी: काय बदलले?

- अमेरिकेतील टॅरिफ रोलबॅक: भारतीय वस्तूंवरील (कापड, चामडे, रसायने) शुल्क ५०% वरून १८% पर्यंत कमी करण्यात आले आहे. अंतरिम करार अंतिम झाल्यानंतर, औषधे आणि रत्ने यासारख्या प्रमुख क्षेत्रांमधील शुल्क शून्यावर येऊ शकते.
- भारताची शून्य-टॅरिफ वचनबद्धता: भारताने अमेरिकन औद्योगिक वस्तू आणि कृषी उत्पादने (बदाम, अक्रोड, वाइन आणि स्पिरिट्स) वरील टॅरिफ काढून टाकण्यास किंवा लक्षणीयरीत्या कमी करण्यास सहमती दर्शविली आहे.
- ५०० अब्ज डॉलर्सची प्रतिज्ञा: भारताने पुढील पाच वर्षात ऊर्जा (कच्चे तेल, एलएनजी), विमाने आणि जीपीयू सारख्या उच्च-स्तरीय तंत्रज्ञानावर लक्ष केंद्रित करून ५०० अब्ज डॉलर्सच्या अमेरिकन वस्तू खरेदी करण्यास वचनबद्ध केले आहे

अर्थव्यवस्थेवर परिणाम

➤ सकारात्मक घटक

भारतासाठी:

- स्पर्धात्मक धार: १८% कर (५०% वरून कमी) भारतीय निर्यातदारांना अमेरिकन बाजारपेठेतील व्हिएतनाम किंवा बांगलादेश सारख्या प्रतिस्पर्ध्यांपेक्षा निर्णायक किंमत फायदा देते.
- टेक इन्फ्रयुजन: यूएस-निर्मित GPU आणि डेटा सेंटर उपकरणांची सुलभ उपलब्धता भारताच्या AI आणि डिजिटल हब बनण्याच्या महत्वाकांक्षेला गती देईल.

यूएस साठी:

- बाजारपेठेतील प्रवेश: अमेरिकन शेतकरी आणि उत्पादकांना जगातील सर्वात जास्त लोकसंख्या असलेल्या मध्यमवर्गापर्यंत अखंड प्रवेश मिळतो.
- पुरवठा साखळीतील लवचिकता: "मित्र-किनारी" धोरण अधिक मजबूत करते, ज्यामुळे विरोधी पुरवठा साखळ्यांवरील अमेरिकेचे अवलंबित्व कमी होते.

➤ नकारात्मक परिणाम करणारे घटक

भारतासाठी:

- व्यापार तूट चिंता: १०० अब्ज डॉलर्सची वार्षिक आयात वचनबद्धता अल्पकाळात भारताची व्यापार तूट वाढवू शकते.
- देशांतर्गत स्पर्धा: अमेरिकन औद्योगिक वस्तूवर शून्य शुल्क आकारल्याने लहान भारतीय उत्पादकांवर (एमएसएमई) दबाव येऊ शकतो ज्यांना अमेरिकन दिग्गजांच्या प्रमाणात कमतरता आहे.

यूएस साठी:

- ऊर्जा गुंतागुंत: भारताला सवलतीच्या दरात मिळणाऱ्या रशियन तेलापासून दूर राहून अधिक महागड्या अमेरिकन किंवा व्हेनेझुएलाच्या कच्च्या तेलाकडे वळवल्याने जागतिक ऊर्जा किमतीच्या अस्थिरतेवर अप्रत्यक्षपणे परिणाम होऊ शकतो.

अल्पकालीन विरुद्ध दीर्घकालीन दृष्टिकोन

भारतावर परिणाम	यूएसए वर परिणाम
शेअर बाजारातील तेजी; रुपया स्थिरीकरण; कापड आणि ऑटो-कंपोनेटमध्ये वाढ निर्यात.	बोईंग (विमान) आणि ऊर्जा कंपन्यांसाठी वाढलेले निर्यात ऑर्डर; तात्काळ भू-राजकीय विजय.
जागतिक मूल्य साखळी (GVC) मध्ये एकात्मता; जास्त एफडीआय प्रवाह; निर्यातीपेक्षा आयात जास्त झाल्यास संभाव्य "डच रोग" धोका.	तंत्रज्ञान आणि शेतीसाठी शाश्वत, मोठ्या प्रमाणात बाजारपेठ; इंडो-पॅसिफिकमध्ये दीर्घकालीन धोरणात्मक भागीदारी.

गुंतवणूकदारांचा कोपरा: तुम्हाला काय समजून घेणे आवश्यक आहे

गुंतवणूकदारांनी या कराराकडे एकच घटना म्हणून न पाहता, जोखमीतील संरचनात्मक बदल म्हणून पाहावे.

- क्षेत्र निवड महत्त्वाची आहे: * विजेते: ऑटो सहाय्यक, कापड आणि विशेष रसायने तात्काळ नफा वाढताना दिसतील.
- सामरिक वाढ: भारतीय आयटी आणि डेटा सेंटर कंपन्यांकडे पहा ज्यांना अमेरिकन तंत्रज्ञानाच्या प्रवाहाचा फायदा होईल.
- "ऊर्जा केंद्र": भारताचे रशियन ते अमेरिकन ऊर्जा स्रोतांकडे स्थलांतर ऊर्जा-केंद्रित उद्योगांच्या खर्च संरचनांवर परिणाम करेल. USD/INR विनिमय दराचे बारकाईने निरीक्षण करा कारण भारताच्या \$500 अब्ज वचनबद्धतेसाठी लक्षणीय डॉलर तरलता आवश्यक असेल.
- धोरण निश्चितता: या कराराचा सर्वात मोठा "लाभांश" म्हणजे भू-राजकीय ओव्हरहॅंग काढून टाकणे. गुंतवणूकदार आता दीर्घकालीन भांडवली खर्च (कॅपेक्स) मध्ये अचानक शुल्क वाढीच्या भीतीशिवाय किंमत ठरवू शकतात.

क्षेत्रीय विश्लेषण: १८% टॅरिफ कॅपचा फायदा कोणाला होतो?

दंडात्मक ५०% वरून स्थिर १८% परस्पर शुल्कात कपात केल्याने भारतीय निर्यातदारांसाठी तात्काळ 'मार्जिन विस्तार' निर्माण होतो. ऐतिहासिकदृष्ट्या, भारताला "दुहेरी कर" - मूळ 'परस्पर शुल्क' आणि रशियन तेल खरेदीशी संबंधित २५% अधिभार - यांचा सामना करावा लागला. दोन्ही क्षेत्रे प्रभावीपणे '१८% दरात एकत्रित केल्याने, अनेक क्षेत्रे "प्रयत्नशील" कडून "भरभराटीला" येण्याकडे वळतात.

1. ऑटो अॅक्सिलरीज आणि इंजिनिअरिंग

- परिणाम: भारताने ऑटो पार्ट्ससाठी प्राधान्य दर-दर कोटा मिळवला. ज्या कंपन्या अमेरिकेत उच्च महसूल एकसपोजर (२५-४०%) आहेत त्या प्राथमिक लाभार्थी आहेत.
- पाहण्यासारखे प्रमुख स्टॉक: * सोना बीएलडब्ल्यू प्रेसिजन: ~४०% यूएस एकसपोजर.
- भारत फोर्ज आणि रामकृष्ण फोर्जिंग: अमेरिकन व्यावसायिक वाहन आणि औद्योगिक बाजारपेठांना महत्त्वाचे पुरवठादार.
- गुंतवणूकदारांचा विचार: अमेरिकेत कमी लॅडिंग खर्चामुळे या कंपन्या मेक्सिकन आणि चिनी पुरवठादारांच्या तुलनेत अधिक स्पर्धात्मक बनतात.

2. कापड, पोशाख आणि चामडे

- परिणाम: "कामगार-केंद्रित विजय" म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या या क्षेत्राला २०२५ मध्ये उच्च शुल्कामुळे ऑर्डर थांबल्या. १८% मर्यादा आता व्हिएतनाम आणि बांगलादेश सारख्या स्पर्धकांना तोंड द्यावे लागणाऱ्या शुल्कापेक्षा कमी आहे.
- पाहण्यासारखे प्रमुख स्टॉक: * गोकलदास निर्यात आणि केपीआर मिल: प्रमुख पोशाख निर्यातदार.
- इंडो काउंट आणि वेलस्पन लिव्हिंग: यूएस होम टेक्सटाईल (बेडिंग/टॉवेल) मार्केटमधील प्रमुख खेळाडू.
- गुंतवणूकदारांचा दृष्टिकोन: यूएस रिटेलर्स तिरुपूर आणि सुरत सारख्या भारतीय केंद्रांकडे परत व्हॉल्यूम हलवतील म्हणून २०२६ च्या दुसऱ्या सहामाहीत "री-स्टॉकिंग" वाढण्याची अपेक्षा आहे.

3. "झिरो-ड्युटी" चॅम्पियन्स

- "झिरो-ड्युटी" चॅम्पियन्स अंतरिम करारात विशिष्ट उच्च-मूल्य क्षेत्रांसाठी ०% टॅरिफचा मार्ग स्पष्ट केला आहे. अंमलबजावणीचे टप्पे पूर्ण झाल्यानंतर:
- जेनेरिक फार्मास्युटिकल्स: अमेरिका भारतीय जेनेरिकसाठी सर्वात मोठी बाजारपेठ आहे (४०% शेअर). शून्य-ड्युटी प्रवेशामुळे सन फार्मा आणि डॉ. रेड्डीज सारख्या दिग्गज कंपन्यांचे नफा वाढेल.
- रत्ने आणि दागिने: सुरत डायमंड क्लस्टर्ससाठी मोठा विजय. पॉलिश केलेल्या हिन्यांवरील शुल्क कमी केल्याने भारताची युएई आणि बेल्जियमवर धार परत मिळते.

ऊर्जा केंद्र: अनेक ठिकाणी स्थानांतर

या करारातील सर्वात गुंतागुंतीचा भाग म्हणजे रशियाकडून तेल खरेदी थांबवण्याची आणि अमेरिकन ऊर्जेकडे (५ वर्षांत ५०० अब्ज डॉलर्स) वळवण्याची भारताची वचनबद्धता.

➤ धोरणात्मक शिफ्ट

- रशियन घटक: २०२५ मध्ये, भारताचे सवलतीच्या दरातील रशियन युरल्सवरील अवलंबित्व (१.२ दशलक्ष बॅरल/दिवसापर्यंत पोहोचणे) ही अमेरिकेच्या निर्बंधांना कारणीभूत ठरणारी "कमी" बाब होती. या करारांतर्गत, भारतीय रिफायनर्स (आयओसी, बीपीसीएल) रशियन करार संपवत आहेत. -

- अमेरिका/व्हेनेझुएला पर्यायी: ही तूट भरून काढण्यासाठी, भारत अमेरिकन क्रूड आणि एलएनजीची आयात वाढवेल. तज्ञांचे मत आहे की व्हेनेझुएलाच्या क्रूडला भारतीय रिफायनरी कॉन्फिगरेशनला अनुकूल असलेला स्वस्त, हेवी-क्रूड पर्याय म्हणून देखील परवानगी दिली जाऊ शकते.

➤ **आर्थिक आणि बाजारपेठेतील परिणाम**

- इनपुट खर्च: रशियन तेल "स्वस्त" असले तरी, इतर सर्व निर्यातीवरील २५% दंडात्मक शुल्कामुळे ते व्यापक अर्थव्यवस्थेसाठी महागडे व्यापार ठरले. दंड काढून टाकल्याने अमेरिकन क्रूडच्या किंचित जास्त किमतीची भरपाई होते.
- ऊर्जा-केंद्रित उद्योग: रसायने (पीसीबीएल, ऑर्गॅनिक केमिकल्स) आणि खते यासारख्या क्षेत्रांना नवीन खर्च-आधाराचा सामना करावा लागेल. तथापि, या करारात अमेरिकन कोकिंग कोळशाची वाढलेली आयात समाविष्ट आहे, जी भारतीय स्टील उत्पादकांसाठी जीवनरेखा आहे.

गुंतवणूकदार धोरण: "नवीन सामान्य" मार्गक्रमण करणे

घटक	गुंतवणूकदारांसाठी धोरणात्मक कृती
चलन (भारतीय रुपये)	एफआयआय (परदेशी संस्थात्मक गुंतवणूकदार) चा बाहेर पडण्याचा प्रवाह उलटा होत असल्याने रुपया मजबूत होण्याची अपेक्षा करा, परंतु ५०० अब्ज डॉलर्सच्या खरेदी वचनबद्धतेसाठी आवश्यक असलेल्या डॉलर्सच्या मागणीचे निरीक्षण करा.
टेक/एआय प्ले	भारतीय डेटा सेंटर कंपन्यांकडे लक्ष ठेवा. या करारामुळे उच्च दर्जाच्या अमेरिकन GPU ची आयात सुलभ होते, ज्यामुळे भारताच्या AI पायाभूत सुविधांच्या उभारणीला गती मिळते.
रिस्क हेज	अमेरिकेतील कृषी आयातीशी थेट स्पर्धा करणाऱ्या (उदा. काजू, स्पिरिट्स) एमएसएमईबाबत सावधगिरी बाळगा, कारण भारताने येथे स्वतःचे अडथळे कमी केले आहेत.